

Spis treści

Wprowadzenie	2
Opłaty za korzystanie ze środowiska	3
Opłata produktowa	12
Opłaty wynikające z ustawy o bateriach i akumulatorach	17
Opłata za substancje kontrolowane	22
Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie	24
Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością Marszałka Województwa Mazowieckiego	26

Wprowadzenie

Niniejsza broszura została przygotowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie jako materiał informacyjny, stanowiący syntezę zagadnień z zakresu opłat za korzystanie ze środowiska, będących w kompetencji Marszałka Województwa Mazowieckiego. W ten sposób Departament Opłat Środowiskowych zamierza rozpropagować informacje, których znajomość jest niezbędna dla podmiotów korzystających ze środowiska, aby prawidłowo wywiązywać się z nałożonych na nie obowiązków, m.in. przez:

- ➔ ustawę Prawo ochrony środowiska;
- ➔ ustawę o odpadach;
- ➔ ustawę o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej;
- ➔ ustawę o bateriach i akumulatorach;
- ➔ ustawę o substancjach zubożających warstwę ozonową;
- ➔ ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Opłaty za korzystanie ze środowiska

**Kto podlega opłatom za korzystanie ze środowiska:
(w świetle przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony
środowiska Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)**

- ➔ przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą według ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych, chowu lub hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego oraz osoby wykonujące zawód medyczny w ramach indywidualnej praktyki lub indywidualnej specjalistycznej praktyki;
- ➔ osoba fizyczna nie będąca podmiotem gospodarczym korzystająca ze środowiska w zakresie, w jakim korzystanie ze środowiska wymaga pozwolenia, np.:
 - w rolnictwie - ogrzewanie szklarni kotłownią na węgiel kamienny o łącznej nominalnej mocy powyżej 5 MWt;
 - w rolnictwie - pobór wody podziemnej do nawadniania gruntów lub upraw za pomocą deszczowni;
 - pobór wody podziemnej lub powierzchniowej na potrzeby gospodarstwa domowego lub rolnego w ilości większej niż 5 m³/d;
 - wprowadzanie ścieków z gospodarstwa domowego lub rolnego do wód lub do ziemi w ilości większej niż 5 m³/d;
- ➔ jednostka organizacyjna nie będąca przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (urzędy, gminne zakłady gospodarki komunalnej, szkoły, stowarzyszenia, fundacje, itp.).

Oplaty za korzystanie ze środowiska

Podmioty samodzielnie naliczają opłaty za następujące komponenty:

- 1. Wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza** od II półrocza 2005 r., zgodnie z art. 273 ust. 1 pkt 1) oraz z art. 284 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.):
 - ➔ spalanie paliw w silnikach spalinowych (np.: użytkowanie samochodów służbowych, maszyn roboczych, pojazdów szynowych, ciągników rolniczych, wózków widłowych);
 - ➔ spalanie energetyczne (np.: kotłownie, agregaty prądotwórcze);
 - ➔ przeładunek paliw (np.: stacje paliw za napełnianie zbiorników pojazdów);
 - ➔ chów lub hodowlę zwierząt;
 - ➔ źródła technologiczne (np.: spawanie, lakierowanie samochodów, itp.).

UWAGA!

EMISJA Z INSTALACJI wymaga uzyskania pozwolenia – zgodnie z art. 220 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), **oprócz przypadków** określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza nie wymaga pozwolenia (Dz. U. z 2004 r., Nr 283, poz. 2840).

- 2. Pobór wód** od II półrocza 2005 r., zgodnie z art. 273 ust. 1 pkt 3) oraz art. 284 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.):
 - ➔ pobór wód podziemnych;
 - ➔ pobór wód powierzchniowych.

UWAGA!

Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r., Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.), na pobór wód podziemnych i powierzchniowych wymagane jest pozwolenie wodnoprawne.

Wyjątek: w związku ze zmianą ww. ustawy, zawartą w Dz. U. z 2005 r., Nr 130, poz. 1087, od 20 lipca 2005 r. pozwolenie wodnoprawne nie jest już wymagane na pobór wód podziemnych lub powierzchniowych w ilości nieprzekraczającej 5 m³/d.

Oplaty ponosi się wyłącznie za pobór wód z własnego ujęcia wody np.: ze studni podziemnej.

Nie ponosi się opłat za pobór wód w przypadku podłączenia do sieci wodociągowej miasta lub gminy.

Oplaty za korzystanie ze środowiska

Fot. J. Jeliński / Modelex

- 3. Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi** od II półrocza 2005 r., zgodnie z art. 273 ust. 1 pkt 2) oraz z art. 284 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.):
- ➔ ścieki bytowe (opłaty ponosi się w przypadku wprowadzania do wód lub do ziemi ścieków z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego np. z pensjonatów oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych);
 - ➔ ścieki komunalne (opłaty ponosi się w przypadku wprowadzania do wód lub do ziemi ścieków bytowych lub mieszaniny ścieków bytowych z przemysłowymi albo wodami opadowymi, odprowadzanych urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych);
 - ➔ ścieki przemysłowe (opłaty ponosi się w przypadku wprowadzania do wód lub do ziemi ścieków niebędących ściekami bytowymi, powstałych w związku z prowadzoną działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową);
 - ➔ wody chłodnicze (opłaty ponosi się w przypadku wprowadzania do wód lub do ziemi wód chłodniczych, jeżeli ich temperatura przekracza $+26^{\circ}\text{C}$ albo naturalną temperaturę wody, w przypadku gdy jest ona wyższa niż $+26^{\circ}\text{C}$);
 - ➔ wody opadowe lub roztopowe, pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni, w szczególności z miast, portów, lotnisk, terenów przemysłowych, handlowych, usługowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów, ujęte w systemy kanalizacyjne, z wyjątkiem kanalizacji ogólnospławnej (opłaty ponosi się w przypadku wprowadzania do wód lub do ziemi wód opadowych lub roztopowych oddzielną kanalizacją deszczową z różnego rodzaju powierzchni, za wyjątkiem terenów zielonych, powierzchni dachów, budynków i magazynów);

Oplaty za korzystanie ze środowiska

- ➔ wody zasolone (opłaty ponosi się w przypadku wprowadzania do wód lub do ziemi wód zasolonych, jeżeli wartość sumy jonów chlorków i siarczanów przekracza 500 mg/dm^3);
- ➔ wody wykorzystane na potrzeby chowu lub hodowli ryb łososiowatych (opłaty ponosi się w przypadku wprowadzania do wód lub do ziemi wód z hodowli ryb łososiowatych, w przypadku gdy ilość i rodzaj substancji w nich zawartych przekroczy wartości określone w pozwoleniu wodnoprawnym);
- ➔ wody wykorzystane na potrzeby chowu lub hodowli ryb innych niż łososiowate lub innych organizmów wodnych (opłaty ponosi się w przypadku wprowadzania do wód lub do ziemi wód z hodowli ryb innych niż łososiowate, gdy produkcja rozumiana jako przyrost masy ryb lub organizmów wodnych w ciągu roku przekracza 1500 kg z 1 ha powierzchni użytkowej stawu).

UWAGA!

Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r., Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.) na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi wymagane jest pozwolenie wodnoprawne.

Na odprowadzanie ścieków, w przypadku zwolnienia z opłat, gdy nie dojdzie do przekroczenia warunków określonych powyżej, także wymagane jest pozwolenie wodnoprawne.

UWAGA!

Opłaty ponosi się wyłącznie w przypadku bezpośredniego odprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.

Opłat nie ponosi się w przypadku podłączenia do sieci kanalizacyjnej miasta lub gminy, bądź odprowadzania ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych (szamba), z których następuje odbiór ścieków na podstawie umowy cywilnoprawnej.

UWAGA!

Zgodnie z § 7 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196, poz. 1217), w przypadku wprowadzania ścieków do jeziora podmiot korzystający ze środowiska ponosi opłatę w wysokości dwukrotnej wartości należnej opłaty.

Oplaty za korzystanie ze środowiska

4. Składowanie odpadów od II półrocza 2005 r., zgodnie z art. 273 ust 1 pkt 4) oraz z art. 279 ust. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) – opłaty ponoszą:

- ➔ zarządzający składowiskiem odpadów;
- ➔ posiadacze odpadów, którzy gospodarują odpadami bez stosownego zezwolenia;
- ➔ podmioty przekazujące odpady jednostkom nie posiadającym wymaganych pozwoleń;
- ➔ podmioty nie posiadające zezwolenia, którym odpady przekazała osoba fizyczna.

Cykl rozliczeniowy opłat za korzystanie ze środowiska i sprawozdawczość:

Opłaty powinny być wnoszone w terminie do końca miesiąca następującego po upływie każdego półrocza.

Wyjątek stanowią:

- ➔ wody odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb innych niż łososiowate oraz innych organizmów wodnych, o ile produkcja przekracza 1500 kg z 1 ha powierzchni użytkowej stawu - wykazy zawierające informacje należy złożyć do końca miesiąca, a opłaty 2 miesiące po zakończeniu okresu rozliczeniowego trwającego od 1 maja do 20 kwietnia następnego roku;
- ➔ opłaty wnoszone są do urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska, wyjątek stanowią opłaty za środki transportu, które wnosi się do urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce zarejestrowania podmiotu korzystającego ze środowiska.

Stawki opłat

Opłatę ustala się według stawek obowiązujących w okresie, w którym korzystanie ze środowiska miało miejsce:

- ➔ **w roku 2005** - zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2004 r. (Dz. U. Nr 279, poz. 2758) w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2005;
- ➔ **w roku 2006** - zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. (Dz. U. Nr 260, poz. 2176) w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2006;

Oplaty za korzystanie ze środowiska

- ➔ **w roku 2007** – zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 4 października 2006 r. (M.P. Nr 71, poz. 714) w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2007;
- ➔ **w roku 2008** – zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 20 września 2007 r. (M.P. Nr 68, poz. 754) w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2008 (emisja, woda i ścieki) oraz zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 czerwca 2007 r. (Dz. U. Nr 106, poz. 723) zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (odpady);
- ➔ **w roku 2009** – zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. (Dz. U. Nr 196, poz. 1217) w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2009;
- ➔ **w roku 2010** – zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 18 sierpnia 2009 r. (M.P. Nr 57, poz. 780) w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2010;
- ➔ **w roku 2011** – zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 4 października 2010 r. (M.P. Nr 74, poz. 945) w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2011.

UWAGA!

W terminie wniesienia opłaty należy przedstawić marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska wykaz zawierający informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.

Oplaty za korzystanie ze środowiska

Wzory wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska:

- ➔ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat i sposobu przedstawiania tych informacji i danych (Dz. U. Nr 252, poz. 2128) **od dnia 01.07.2005 r. do 31.12.2008 r.**;
- ➔ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz. U. Nr 97, poz. 816) **od dnia 01.01.2009 r.**

UWAGA!

Obowiązek uiszczenia opłaty za korzystanie ze środowiska przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku, w którym upłynął termin wniesienia opłaty.

Do opłat wnoszonych po ustawowym terminie należy samodzielnie doliczyć odsetki, jak od zobowiązań podatkowych (dział III ustawy – Ordynacja podatkowa).

Oplaty za korzystanie ze środowiska

Zwolnienie z opłat

- ➔ zgodnie z art. 289 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), jeżeli naliczona opłata za korzystanie ze środowiska za dany komponent środowiska nie przekracza 400 zł na półrocze, podmiot jest zwolniony z obowiązku wniesienia opłaty, ale nie jest zwolniony z obowiązku przedstawienia wykazu o zakresie korzystania ze środowiska;
- ➔ zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 2) ww. ustawy – w razie prowadzenia działań ratowniczych, np.: nie ponosi się opłat za pobór wód wykorzystanych na cele przeciwpożarowe oraz za zużycie paliwa przez środki transportu wykorzystane w działaniach ratowniczych.

Numer konta, na które należy wносить opłaty za emisję gazów lub pyłów do powietrza, pobór wody podziemnej i powierzchniowej, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi oraz za składowanie odpadów:

Bank PEKAO S.A. I/O Warszawa
49 1240 1037 1111 0000 0692 3855

Szczegółowe informacje na temat opłat za korzystanie ze środowiska, w tym wzory wykazów, stawki opłat oraz aktywne formularze opłatowe znajdują się na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie www.mazovia.pl w module informacyjnym „*Ekologia i środowisko*”.

Aktywne formularze opłatowe ułatwiają naliczanie opłat za lata 2005-2011 za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, pobór wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi (w tym wód opadowych) z uwzględnieniem jednostkowych stawek opłat i wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat, obowiązujących w danym okresie sprawozdawczym.

UWAGA!

Oplaty podwyższone

W przypadku braku wymaganych pozwoleń: zintegrowanego, na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub wodnoprawnego należy naliczyć opłaty podwyższone o:

- 100% w okresie od 01.07.2005 r. do 31.12.2006 r.,
- 200% w okresie od 01.01.2007 r. do 31.12.2008 r.,
- 500% w okresie od 01.01.2009 r.,

zgodnie z art. 292 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) oraz art. 14 ustawy z dnia 18 maja 2005 r. o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2005 r. Nr 113, poz. 954).

W przypadku braku wymaganej decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji składowiska odpadów lub stosownej decyzji w zakresie gospodarki odpadami należy naliczyć opłaty podwyższone, zgodnie z art. 274 ust. 5 art. 293 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

Opłata produktowa

Przepisy ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007 r., Nr 90, poz. 607 z późn. zm.) obejmują przedsiębiorców, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej:

- ➔ wprowadzających na rynek krajowy (zarówno wytwarzających, jak i importujących) wymienione w załącznikach do ww. ustawy produkty w opakowaniach oraz produkty uciążliwe dla środowiska;
- ➔ pakujących produkty wytwarzane przez innego przedsiębiorcę i wprowadzających je na rynek;
- ➔ przedsiębiorców, którzy zlecieli jedynie wytworzenie produktu lub produktu w opakowaniu;
- ➔ prowadzących jednostkę lub jednostki handlu detalicznego, o powierzchni handlowej powyżej 500 m², sprzedających produkty tam pakowane;
- ➔ prowadzących więcej niż jedną jednostkę handlu detalicznego o łącznej powierzchni 5000 m², bez względu na powierzchnię pojedynczej jednostki, sprzedających produkty tam pakowane;
- ➔ importerów towarów, których częściami składowymi lub przynależnościami są produkty wymienione w ustawie;
- ➔ przedsiębiorców wprowadzających na terytorium kraju produkty lub produkty w opakowaniach w drodze importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia, na potrzeby własne.

Przedsiębiorca ma obowiązek zapewnienia odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych:

od 1 stycznia 2005 r. odpadów opakowaniowych z:

- ➔ tworzyw sztucznych;
- ➔ aluminium;
- ➔ stali, w tym z blachy stalowej;
- ➔ papieru i tektury;
- ➔ opakowań ze szkła gospodarczego poza ampułkami;
- ➔ opakowań z materiałów naturalnych np. drewna i tekstyliów (do 31 grudnia 2007 r.);
- ➔ opakowań z drewna (od 1 stycznia 2008 r.);

Opłata produktowa

od 1 stycznia 2005 r. odpadów użytkowych (produktów szczególnie szkodliwych dla środowiska):

- ➔ akumulatorów niklowo – kadmowych oraz innych akumulatorów (do 31 grudnia 2009 r.);
- ➔ ogniwi, bez ich części;
- ➔ baterii, bez ich części (do 31 grudnia 2009 r.);
- ➔ olei smarowych;
- ➔ lamp wyładowczych, z wyłączeniem świetlówek kompaktowych (do 31 grudnia 2007 r.);
- ➔ opon.

Formy rozliczenia:

Obowiązek zapewnienia odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych może być realizowany przez przedsiębiorcę samodzielnie albo za pośrednictwem organizacji odzysku.

Przedsiębiorca uiszcza opłatę tylko wtedy, gdy nie osiągnie odpowiedniego poziomu odzysku i/lub recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych.

- ➔ Potwierdzeniem wykonania obowiązku zapewnienia odzysku i recyklingu są dokumenty potwierdzające odrębnie odzysk i odrębnie recykling – zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 19 grudnia 2006 r. (Dz. U. Nr 247, poz.1816).
- ➔ Ponadto przedsiębiorcy, którzy przekroczyli wymagane w danym roku sprawozdawczym poziomy odzysku i/lub recyklingu, mogą przenieść tę nadwyżkę na rok następny.

Opłata produktowa za wprowadzenie po raz pierwszy na terytorium kraju produktów w opakowaniach, których rodzaje określa Załącznik nr 1 do ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007 r., Nr 90, poz. 607 z późn. zm.) od 1 stycznia 2006 r., składa się z dwóch opłat:

- ➔ **opłaty produktowej za niewykonany recykling;**
- ➔ **opłaty produktowej za niewykonany odzysk.**

Oplata produktowa

Oplatę produktową z tytułu niewykonania obowiązku recyklingu oblicza się jako iloczyn stawki i różnicy pomiędzy wymaganym a osiągniętym poziomem recyklingu przeliczonej na wielkość wyrażoną w masie opakowań.

$$N = W \times (P - O) / 100 \times S$$

gdzie:

- N** – wysokość należnej opłaty produktowej z tytułu niewykonania obowiązku recyklingu w zł;
- W** – masa w kg opakowań wprowadzonych przez przedsiębiorcę w roku sprawozdawczym;
- P** – wyrażony w % wymagany w danym roku poziom recyklingu;
- O** – wyrażona w % osiągnięta wielkość recyklingu odpadów opakowaniowych;
- S** – stawka jednostkowa opłaty produktowej w zł za kg wymagana w danym roku dla danego rodzaju opakowania.

Oplatę produktową za niewykonany odzysk opakowań należy wyliczyć ze wzoru:

$$OP_{\text{odzysk}} = [(M_1 * OP_1 + M_2 * OP_2 + \dots + M_6 * OP_6) : M_{\text{całkowita}}] * (P_{\text{odzysku}} * M_{\text{całkowita}} - M_{\text{odzyskana}})$$

gdzie:

- OP_{odzysk}** – wysokość należnej opłaty produktowej z tytułu niewykonania obowiązku odzysku w zł;
- M₁, M₂, ..., M₆** – masa w kg opakowań wprowadzonych przez przedsiębiorcę na terytorium kraju w roku sprawozdawczym;
- OP₁, OP₂, ..., OP₆** – stawka jednostkowa opłaty produktowej w zł za kg wymagana w danym roku dla danego rodzaju opakowania;
- M_{całkowita}** – masa w kg wszystkich rodzajów opakowań wprowadzonych przez przedsiębiorcę w roku sprawozdawczym na terytorium kraju;
- P_{odzysku}** – wyrażony ułamkiem dziesiętnym wymagany w danym roku poziom odzysku;
- M_{odzyskana}** – masa w kg wszystkich rodzajów odpadów opakowaniowych poddanych odzyskowi w roku sprawozdawczym.

Oplata produktowa

Oplatę produktową za wprowadzenie produktów wymienionych w Załączniku Nr 2 (za okres do 31 grudnia 2009 r.) i w Załączniku Nr 3 do ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007 r., Nr 90, poz. 607 z późn. zm.), oblicza się jako iloczyn stawki i różnicy pomiędzy wymaganym a osiągniętym poziomem odzysku (recyklingu) przeliczonej na wielkość wyrażoną w masie albo ilości produktów.

Roczne poziomy odzysku i/lub recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych wymagane w poszczególnych latach są opublikowane w:

- ➔ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. Nr 104, poz. 982) – **na rok 2005**;
- ➔ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 maja 2005 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. Nr 103, poz. 872) – **na lata 2006 – 2007**;
- ➔ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. Nr 109, poz. 752) – **na lata 2008 – 2014**.

Stawki opłaty produktowej:

- ➔ **na rok 2005** zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 3 października 2003 r. w sprawie stawek opłat produktowych (Dz. U. Nr 180, poz. 1768);
- ➔ **na rok 2006** zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2005 r. w sprawie stawek opłat produktowych (Dz. U. Nr 157, poz. 1325);
- ➔ **na rok 2007** zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie stawek opłat produktowych (Dz. U. Nr 225, poz. 1645);
- ➔ **obowiązujące od 2008** zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie szczegółowych stawek opłat produktowych (Dz. U. Nr 247, poz. 1840).

Wzory sprawozdań:

- ➔ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej (Dz. U. Nr 234, poz. 1996) – **na rok 2005**;
- ➔ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej (Dz. U. Nr 226, poz. 1654) – **obowiązujące od 2006 roku**.

Oplata produktowa

Sprawozdawczość dodatkowa:

Przedsiębiorca produkujący, importujący, dokonujący wewnątrzwspólnotowego nabycia, eksportujący lub dokonujący wewnątrzwspólnotowej dostawy opakowań jest zobowiązany do składania rocznego sprawozdania o masie wytworzonych, przywiezionych z zagranicy oraz wywiezionych za granicę opakowań – art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.)

Wymagane dane należy przedstawić zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 31 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów formularzy służących do składania rocznych sprawozdań o masie wytworzonych, przywiezionych z zagranicy oraz wywiezionych za granicę opakowań (Dz. U. z 2005 r., Nr 4, poz. 30).

Zwolnienia:

Od 2005 roku nie wnosi się opłaty produktowej, której łączna roczna wysokość dla opakowań wymienionych w Załączniku Nr 1 do ustawy oraz produktów wymienionych w Załączniku Nr 2 (za okres do 31 grudnia 2009 r.) i w Załączniku Nr 3 ustawy nie przekracza 50 zł, zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007 r., Nr 90, poz. 607 z późn. zm.).

Nie zwalnia to jednak przedsiębiorcy ze składania sprawozdania OŚ-OP1 za dany rok rozliczeniowy.

Opłaty wnoszone są do 31 marca roku kalendarzowego następującego po roku, którego opłata dotyczy.

Opłata produktowa jest wpłacana na odrębny rachunek bankowy urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy.

Numer konta, na które należy wносить opłatę produktową:

**Bank PEKAO S.A. I/O Warszawa
31 1240 1037 1111 0000 0698 8102**

Baterie i Akumulatory

UWAGA!

Od 1 stycznia 2010 r. wymagania dotyczące wprowadzanych do obrotu baterii i akumulatorów, zasady wprowadzania do obrotu baterii i akumulatorów, sposób sprawozdawania w tym zakresie, naliczanie opłaty produktowej, zasady zbierania, przetwarzania, recyklingu i unieszkodliwiania zużytych baterii i zużytych akumulatorów, opłatę depozytową reguluje ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. Nr 79, poz. 666).

Przepisy ustawy stosuje się do wszystkich rodzajów baterii i akumulatorów produkowanych i wprowadzanych do obrotu, niezależnie od ich kształtu, pojemności, masy, składu materiałowego, sposobu użycia oraz niezależnie od tego, czy stanowią przynależność albo część składową urządzenia lub dodatek do innych produktów oraz zużytych baterii i akumulatorów (np. baterii i akumulatorów przenośnych, samochodowych, przemysłowych).

Ustawa o bateriach i akumulatorach reguluje prawa i obowiązki podmiotów:

- ➔ wprowadzających do obrotu baterie lub akumulatory;
- ➔ dystrybuujących baterie lub akumulatory lub sprzęt;
- ➔ zbierających, przetwarzających, dokonujących recyklingu lub unieszkodliwiania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów;
- ➔ użytkujących baterie lub akumulatory.

Sprawozdawczość:

Sprawozdania roczne w terminie do dnia 15 marca następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy, (po raz pierwszy za rok 2010), należy przedłożyć:

- ➔ w przypadku wprowadzającego baterie lub akumulatory – marszałkowi województwa właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania wprowadzającego baterie lub akumulatory, a w przypadku braku siedziby lub miejsca zamieszkania na terytorium kraju – Marszałkowi Województwa Mazowieckiego;
- ➔ w przypadku zbierającego zużyte baterie lub zużyte akumulatory lub prowadzącego zakład przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów - marszałkowi województwa właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności w zakresie zbierania lub przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

Baterie i Akumulatory

Obowiązek składania rocznych sprawozdań dotyczy:

wprowadzających baterie i akumulatory w zakresie:

1. rodzaju, ilości i masy wprowadzanych do obrotu baterii i akumulatorów;
2. osiągniętych poziomów zbierania wraz z wykazem punktów zbierania prowadzonych przez danego zbierającego zużyte baterie lub zużyte akumulatory oraz wykazem miejsc odbioru, z których zbierający odbiera zużyte baterie przenośne lub zużyte akumulatory przenośne;
3. wykazu zakładów przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów;
4. wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne;
5. wysokości należnej opłaty produktowej.

Ad.1.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24.09.2009 r. *w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o rodzaju, ilości i masie wprowadzonych do obrotu baterii i akumulatorów* (Dz. U. Nr 172, poz. 1341);

Ad.2.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24.09.2009 r. *w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o osiągniętych poziomach zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych* (Dz. U. Nr 163, poz. 1304);

Ad.3.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.02.2010 r. *w sprawie wzoru wykazu zakładów przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów* (Dz. U. Nr 31, poz. 164);

Ad.4.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.02.2010 r. *w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne* (Dz. U. Nr 31, poz. 165);

Ad.5.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17.09.2009 r. *w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej z tytułu nieosiągnięcia wymaganego poziomu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych* (Dz. U. Nr 160, poz. 1274).

zbierających zużyte baterie lub zużyte akumulatory w zakresie:

- ➔ masy zebranych zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.12.2009 r. *w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o masie zebranych zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych* (Dz. U. Nr 223, poz. 1788).

Baterie i Akumulatory

prowadzących zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów w zakresie:

- ➔ rodzaju i masy przyjętych do przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów, rodzaju i masy przetworzonych zużytych baterii i zużytych akumulatorów, osiągniętych poziomów recyklingu, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.12.2009 r. w sprawie wzoru sprawozdania o rodzaju i masie przyjętych do przetwarzania i przetworzonych zużytych baterii i zużytych akumulatorów oraz o osiągniętych poziomach recyklingu (Dz. U. Nr 223, poz. 1789).

Formy rozliczenia:

- ➔ samodzielnie;
- ➔ za pośrednictwem osób trzecich – na podstawie zawartej umowy (przy czym odpowiedzialność za prawidłową realizację obowiązków wynikających z ustawy ponosi wprowadzający baterie lub akumulatory).

Sposoby naliczenia opłaty produktowej – Baterie i Akumulatory

Opłatę produktową oblicza się jako iloczyn stawki opłaty produktowej i różnicy między masą zużytych baterii pręnośnych i zużytych akumulatorów pręnośnych, jaką należy zebrać, aby osiągnąć wymagany poziom zbierania w danym roku kalendarzowym, a masą zebranych w tym roku zużytych baterii pręnośnych i zużytych akumulatorów pręnośnych.

$$N = S \times (M_1 - M_2)$$

gdzie:

- N** – wysokość należnej opłaty produktowej w zł;
- S** – stawka opłaty produktowej w zł za kg dla zużytych baterii pręnośnych i zużytych akumulatorów pręnośnych;
- M₁** – masa w kg zużytych baterii pręnośnych i zużytych akumulatorów pręnośnych, jaką należy zebrać, aby osiągnąć wymagany poziom zbierania w danym roku kalendarzowym;
- M₂** – masa w kg zebranych w tym roku zużytych baterii pręnośnych i zużytych akumulatorów pręnośnych.

Stawka opłaty produktowej:

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 grudnia 2009 r. w sprawie stawki opłaty produktowej (Dz. U. Nr 215, poz. 1672).

Baterie i Akumulatory

Roczne poziomy zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych:

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 grudnia 2009 r. w sprawie rocznych poziomów zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych (Dz. U. Nr 215, poz. 1671).

Opłata depozytowa – obowiązki sprzedawców detalicznych baterii kwasowo-ołowiowych lub akumulatorów kwasowo-ołowiowych

Również do 15 marca każdego roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy (począwszy od 2010 r.) sprzedawca detaliczny jest obowiązany do przekazania marszałkowi województwa rocznego sprawozdania o wysokości pobranej opłaty depozytowej i przekazanej nieodebranej opłaty depozytowej.

Wzór sprawozdania:

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie wzoru sprawozdania o wysokości pobranej opłaty depozytowej i przekazanej nieodebranej opłaty depozytowej (Dz. U. Nr 15, poz. 81).

Stawki opłaty depozytowej:

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stawek opłaty depozytowej (Dz. U. Nr 130, poz. 882).

Sprzedawca detaliczny baterii samochodowych kwasowo-ołowiowych, akumulatorów samochodowych kwasowo-ołowiowych, baterii przemysłowych kwasowo-ołowiowych lub akumulatorów przemysłowych kwasowo-ołowiowych jest obowiązany do pobrania od kupującego opłaty depozytowej oraz do potwierdzenia jej pobrania, jeżeli przy sprzedaży tych baterii lub akumulatorów kupujący nie przekazał mu zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

Baterie i Akumulatory

Wzór sprawozdania:

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 maja 2010 r. w sprawie wzoru dokumentu potwierdzającego pobranie opłaty depozytowej i dokumentu potwierdzającego zwrot opłaty depozytowej (Dz. U. z 2010 r. Nr 130, poz. 878).

UWAGA!

Opłaty wynikające z ustawy o bateriach i akumulatorach należy wnosić do dnia 15 marca następującego po roku, którego opłata dotyczy.

Numer konta, na które należy wnosić opłaty wynikające z ustawy o bateriach i akumulatorach:

**Bank PEKAO S.A. I/O Warszawa
96 1240 1037 1111 0010 3123 5928**

Szczegółowe informacje dotyczące przepisów karnych i kar pieniężnych związanych z brakiem wywiązywania się z ww. obowiązków zawarte są w Rozdziale 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. Nr 79, poz. 666).

Opłata za substancje kontrolowane

- ➔ Przepisom ustawy podlega podmiot wprowadzający po raz pierwszy do obrotu na terytorium kraju wodorochlorofluorowęglowodory (HCFC) z wyjątkiem wykorzystywanych do produkcji innych substancji, chlorofluorowęglowodory (CFC) z wyjątkiem wykorzystywanych do produkcji leków, bromometan z wyjątkiem zastosowań kwarantannowych i przedwysyłkowych zarówno nowe, odzyskane lub po regeneracji (np.: urządzenia klimatyzujące, chłodnicze, gaśnicze i inne zawierające te substancje).
- ➔ Opłaty należy wносить do 31 marca roku kalendarzowego następującego po roku, którego opłata dotyczy.
- ➔ Opłaty należy wносить na odrębny rachunek bankowy urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy.
- ➔ Wysokości stawek służących do naliczenia opłaty opublikowano w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości stawki opłaty za substancje kontrolowane (Dz. U. Nr 13, poz.107).
- ➔ Wzór rocznego sprawozdania za substancje kontrolowane opublikowano w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty za substancje kontrolowane (Dz. U. Nr 17, poz. 157).

Numer konta, na które należy wносить opłaty za substancje kontrolowane:

Bank PEKAO S.A. I/O Warszawa
45 1240 1037 1111 0010 0894 9544

Zaświadczenie o sposobie wywiązywania się Podmiotu z obowiązku uiszczania opłat za korzystanie ze środowiska

Podmioty korzystające ze środowiska, które chcą otrzymać zaświadczenie, składają do Marszałka Województwa Mazowieckiego wniosek, którego wzór znajduje się na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie www.mazovia.pl w module informacyjnym „Ekologia i Środowisko”.

Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) nakłada na organy administracji obowiązek udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie. Zgodnie z art. 8 ww. ustawy, organy są zobowiązane udostępnić każdemu informacje o środowisku i jego ochronie, znajdujące się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone.

Informacje są udostępniane w formie pisemnej na pisemny wniosek, który powinien zawierać:

- ➔ wskazanie wnioskodawcy wraz z jego adresem;
- ➔ sprecyzowanie żądanych informacji;
- ➔ podpis wnioskodawcy.

Bez pisemnego wniosku udostępnia się informacje niewymagające wyszukiwania (telefonicznie, w siedzibie Urzędu).

Sposób i forma udostępnianych informacji przekazywana jest zgodnie ze wskazaniem wnioskodawcy, w tym:

- ➔ listownie (np.: kserokopia, wydruk, płyta CD);
- ➔ za pośrednictwem poczty elektronicznej (np.: raporty);
- ➔ poprzez odbiór w siedzibie Urzędu (np.: kserokopia, wydruk, płyta CD).

Odmowa udostępniania informacji

Organ administracji nie udostępnia informacji o środowisku i jego ochronie, określonych w art. 16 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, m.in.: informacji o wartości handlowej, w tym danych technologicznych, dostarczonych przez osoby trzecie i objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, jeżeli udostępnianie tych informacji mogłoby pogorszyć konkurencyjną pozycję tych osób i złożyły one uzasadniony wniosek o wyłączenie tych informacji z udostępniania.

Przesłanki do odmowy udostępniania informacji zachodzą również jeżeli:

- ➔ wymagałoby to dostarczenia dokumentów lub danych będących w trakcie opracowywania;
- ➔ wymagałoby to dostarczenia dokumentów lub danych przeznaczonych do wewnętrznego komunikowania się;

Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie

➔ wniosek o udostępnienie informacji jest w sposób oczywisty niemożliwy do zrealizowania lub sformułowany w sposób zbyt ogólny.

Odmowa udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie następuje w drodze decyzji.

Terminy udostępniania informacji

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko organ administracji udostępnia informację bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania wniosku. W art. 14 ust. 2 cytowanej ustawy dopuszcza się przedłużenie terminu udostępnienia informacji do 2 miesięcy ze względu na stopień skomplikowania sprawy.

Opłaty za udostępnianie informacji

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko określa opłaty za poniesione koszty związane z udostępnieniem informacji, tj.:

- ➔ wyszukiwanie informacji;
- ➔ przekształcanie informacji w formę wskazaną przez wnioskodawcę;
- ➔ sporządzanie kopii dokumentów lub danych;
- ➔ przesłanie kopii dokumentów lub danych.

Bezpłatnie udostępniane są: informacje niewymagające wyszukiwania, które mogą zostać przekazane w formie ustnej oraz wyszukiwanie i przeglądanie dokumentów w siedzibie Urzędu.

Szczegółowe stawki opłat określone są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku (Dz. U. Nr 215, poz. 1415). Wysokość opłat z uwzględnieniem przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku wraz z numerem konta Urzędu zostaje podana w formie pisemnej.

Numer konta, na które należy wnosić opłaty za udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie:

PKO BP S.A. IX/O WARSZAWA

93 1020 1097 0000 7802 0007 5622

Przesłanie kopii dokumentów lub danych następuje po wniesieniu należnej opłaty.

Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością Marszałka Województwa Mazowieckiego

Ustawodawca w art. 379 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) upoważnił marszałka województwa do podejmowania czynności kontrolnych pozwalających ustalić wysokość należnej opłaty. Przesłankami obligującymi w sprawie ustalenia opłaty jest nie przedłożenie w ustawowym terminie wykazu zawierającego informacje i dane niezbędne do ustalenia wysokości należnej opłaty oraz przedłożenie wykazu nasuwającego zastrzeżenia co do prawidłowości zawartych w nim informacji. Kontrola dotyczy wszystkich przepisów pozostających we właściwości marszałka województwa jako ustawowo wskazanego organu, a powołany przepis nie ogranicza obowiązku tylko do zadań wynikających z prawa ochrony środowiska. Pracownicy merytorycznie właściwego Wydziału Departamentu Opłat Środowiskowych, z upoważnienia Marszałka Województwa Mazowieckiego, przeprowadzają kontrole podmiotów korzystających ze środowiska. Ustalenia pokontrolne mogą stanowić podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego lub karnego. W celu zagwarantowania właściwego przebiegu czynności kontrolnych w art. 379 ust. 6 ustawy nałożono na podmioty kontrolowane obowiązek umożliwienia przeprowadzenia kontroli. Niepodporządkowanie się postanowieniom tego przepisu wyczerpuje znamiona przestępstwa z art. 225 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. z 1997 r. Nr 88 poz. 553 z późn. zm.).

Kontakt, pomoc merytoryczna, dodatkowe informacje

Wszelkie dodatkowe informacje dotyczące tematyki niniejszej broszury oraz pomoc w rozstrzygnięciu Państwa indywidualnych problemów w zakresie wywiązywania się z ustawowych obowiązków środowiskowych wobec Marszałka Województwa Mazowieckiego można uzyskać:

- ➔ podczas osobistego kontaktu z pracownikami Departamentu Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie, ul. Skoczylasa 4, 03-469 Warszawa;
- ➔ pocztą elektroniczną wysyłając zapytanie na adres: oplaty.srodowiskowe@mazovia.pl, jak również telefonicznie korzystając z aktualnych danych kontaktowych zawartych w Interaktywnej książce teled adresowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie dostępnej na stronie www.mazovia.pl;
- ➔ korzystając z informacji zamieszczonych na stronie www.mazovia.pl - „*Ekologia i środowisko*”.

